

Govor ministra dr. Lovra Šturma ob novoletnem sprejemu za predstavnike pravosodnih organov Slovenije

Spoštovani gospod predsednik Ustavnega sodišča, spoštovani gospod predsednik Vrhovnega sodišča, spoštovana generalna državna tožilka, spoštovani generalni državni pravobranilec, spoštovane predsednice, predsedniki, predsednik Notarske zbornice, državni tožilci, državni pravobranilci, predstavniki medijev in sodelavci z Ministrstva za pravosodje!

Natanko jutri, 12. decembra, bo minilo leto dni od kar smo na Ministrstvu za pravosodje predstavili projekt Lukenda, nacionalni projekt za odpravo sodnih zaostankov do konca leta 2010. Tako je današnji novoletni sprejem namenjen tudi tej obletnici.

Zadovoljen sem z delom, ki smo ga skupaj z vami opravili v tem letu v skladu z zastavljenimi cilji v projektu Lukenda, čeprav vseh rezultatov še ni mogoče pokazati.

Glavni ukrepi, ki smo jih na Ministrstvu za pravosodje prednostno uresničevali v letu 2006 z namenom zagotovitve večje učinkovitosti pravosodja, in s katerimi bomo nadaljevali tudi v prihodnje, so:

- zagotavljanje prostorskih pogojev za pravosodne organe
- zagotavljanje ustreznega števila sodnikov, sodnega osebja in drugih pravosodnih funkcionarjev
- priprava sprememb in dopolnitev zakonodaje.

Zagotavljanje prostorskih pogojev za pravosodne organe

Ministrstvo za pravosodje je v skladu s tem ciljem in z namenom gospodarnejše javne porabe v preteklih dveh letih intenzivno pridobivalo dodatne lastne poslovne prostore za potrebe pravosodnih organov predvsem na internem trgu nepremičnin in z nakupom nepremičnin. Z veseljem lahko povem, da v zadnjih petnajstih letih ni bilo pridobljenih toliko dodatnih prostorov za pravosodne organe kakor v letih 2005 in 2006.

Ministrstvo za pravosodje je v letu 2006 na internem trgu pridobilo poslovne prostore s skupno površino približno 8.700 m², z ocenjeno vrednostjo okoli 2,5 milijarde SIT. Z namenom gospodarnejše javne porabe je ministrstvo v letu 2006 nadaljevalo tudi z nakupom prostorov za pravosodne organe, gre za nakup prostorov s skupno površino okoli 8.800 m², v vrednosti 1,9 milijarde SIT.

V letu 2006 so potekale intenzivne aktivnosti pri nabavi pohištva za pravosodne organe, zaradi dotrajanosti obstoječe opreme in zaradi opremljanja novo pridobljenih prostorov. Skupna vrednost vse nabavljene opreme, ki je bila razporejena na 33 lokacij, znaša v letu 2006 okrog 530 milijonov SIT. Med drugim je bila nabavljena oprema za 55 razpravnih dvoran, za sodniške kabinete, pisarne strokovnih sodelavcev, oprema za tehnično varovanje, informatizacijska oprema za tožilstva in pravobranilstva.

V letu 2006 so bile izvedene tudi aktivnosti za zagotovitev zemljišča za izgradnjo nove sodne zgradbe v Ljubljani. Ministrstvo za pravosodje je podpisalo pogodbo za nakup 6.004m² zemljišča od Holdinga Slovenske železnice. V zaključni fazi je tudi postopek prenosa pravice upravljanja 3.991m² zemljišča iz Agencije za železniški promet na Ministrstvo za pravosodje. Pristopili smo tudi k pripravi projektne naloge in javnega natečaja za pridobitev idejne zasnove objekta.

Ministrstvo za pravosodje je v letu 2006 med drugim pripravilo tudi Bele knjige o prostorskih pogojih dela slovenskih sodišč s programom ukrepov za odpravo prostorske problematike slovenskih sodišč, tožilstev in pravobranilstev. Bele knjige so strateški dokumenti za sistematično reševanje prostorske problematike in zagotavljanje prostorov v skladu s projektom Lukenda.

Zagotavljanje ustreznega števila sodnikov, sodnega osebja in drugih pravosodnih funkcionarjev

V letu 2006 je bilo razpisanih skupaj 227 sodniških mest. Postopki so večinoma že zaključeni. Gre tako za razpisne postopke na podlagi izvajanja projekta Lukende, kot tudi za redne razpisne postopke. V skladu s projektom Lukenda smo v letu 2006 zagotovili 70 dodatnih sodnikov in 250 sodnega osebja ter imenovali 6 predsednikov in 5 podpredsednikov sodišč. V letu 2007 načrtujemo 90 novih sodniških mest in 250 sodnega osebja, v letu 2008 pa 18 novih sodniških mest.

V letu 2006 je bilo razpisanih skupaj 23 novih mest za tožilske funkcionarje, od tega 12 mest za državne tožilce in 11 za pomočnike državnih tožilcev. V letu 2006 smo predlagali v imenovanje 2 vodji okrožnih državnih tožilstev. Za državnopravobranilske funkcionarje je bilo izvedenih razpisov za skupaj 29 novih mest, od tega 24 za državne pravobranilce in 5 za pomočnike državnih pravobranilcev. Pravosodnim organom se je v letu 2006 zagotovilo dodatno delovno pomoč tudi z zaposlitvijo brezposelnih oseb v okviru sredstev Evropskega socialnega sklada.

Ministrstvu za pravosodje je ob spremembi proračuna za leto 2007 uspelo zagotoviti tudi 3,5 milijarde SIT dodatnih sredstev za sodstvo, tožilstvo in pravobranilstvo kakor tudi dodatna sredstva za leto 2008.

Spremembe in dopolnitve zakonodaje

Ena glavnih ovir za doseg cilja v skladu s projektom Lukenda je odprava sistemskih ovir, ki smo jih začeli odpravljati s pripravo zakonskih sprememb in dopolnitev z namenom povečanja učinkovitosti sodstva.

Ministrstvo za pravosodje je v letu 2006 pripravilo dva nova predloga zakona s področja sodniškega položaja oziroma sodne organizacije, katerih namen je povečanje učinkovitosti sodstva v skladu s projektom Lukenda.

Tako Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o sodniški službi poenostavlja postopek kandidiranja. Kot dodaten kriterij pri izdelavi ocene sodniške službe se bo upoštevalo opravljeno delo pri odpravi in preprečitvi nastanka sodnih zaostankov. Sodnik, ki bo imenovan na višje sodniško mesto, bo lahko istočasno dodeljen na prejšnje sodniško mesto, če bo reševal zadeve, ki so mu bile dodeljene v času opravljanja sodniške službe pred imenovanjem na razpisano višje sodniško mesto in so določene kot sodni zaostanek. Uvaja se nov institut medokrožnega sodnika, dana je pravna podlaga za reaktiviranje upokojenih sodnikov, ki bodo lahko ponovno opravljali sodniško funkcijo ali naloge službenega nadzora oziroma naloge sodne uprave, ter pravna podlaga za dodatno plačilo za povečan obseg dela sodnikov, ki bodo dodeljeni na Ustavno sodišče ali na Ministrstvo za pravosodje.

Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah zakon o sodiščih pa se krepi vloga predsednika sodišča pri upravljanju sodišča, dopolnjujejo se pogoji za imenovanje sodnih izvedencev, uvaja se institut letečih spisov, določena pa je tudi izključna krajevna pristojnost Okrajnega sodišča v Ljubljani za odločanje o predlogih za izvršbo na podlagi verodostojne listine in o ugovorih zoper sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine.

Z Zakonom o varstvu pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja, ki bo začel veljati s 1.1.2007, se strankam sodnih postopkov, ki trajajo nerazumno dolgo, zagotavlja posebno sodno varstvo, urejeno pa je tudi vprašanje pravičnega zadoščenja v primeru kršitve pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja.

V letu 2006 je bil pripravljen tudi Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o notariatu, ki notarjem načeloma omogoča opravljanje vseh oblik alternativnega reševanja sporov. Zakon povečuje pristojnosti Ministrstva za pravosodje (npr. pri sprejemanju tarife, pri imenovanju notarjev na prosto notarsko mesto, v disciplinskih postopkih....) ter poenostavlja izbirni postopek kandidatov za imenovanje na razpisano prosto notarsko mesto.

Z namenom razbremenitve sodišč je bil pripravljen tudi Zakon o upravnem sporu, ki kot pomembno novost v določenih primerih dopušča odločanje po sodniku posamezniku. Pomembna novost te novele je jasna opredelitev pristojnosti upravnega in vrhovnega sodišča v upravnem sporu. Zakon prinaša pomembne novosti v zvezi s pravnimi sredstvi, ki bodo prispevale k učinkovitejšemu pravnemu varstvu v upravnem sporu. ..

Med pomembnejšimi zakonskimi spremembami v letu 2006 so tudi spremembe in dopolnitve Zakona o izvršbi in zavarovanju, ki omogoča, da se bodo predlogi za izvršbo lahko vlagali na obrazcih (tako po pošti, kot elektronsko), prilagati pa ne bo več potrebno nobenih listin in dokazov. Pri izvršbi na podlagi verodostojne listine bo sklepe o izvršbi izdeloval informacijski sistem samodejno na enem centralnem sodišču v Sloveniji. V letu 2006 je bil dvakrat noveliran tudi Zakon o prekrških. Z navedenima novelama so bile uvedene določene poenostavitve tako v hitrem kot v rednem postopku, upoštevana je bila tudi nova denarna enota - evro, in sicer glede predpisovanja glob, opravljena pa je bila tudi uskladitev z določbami Zakona o varstvu osebnih podatkov glede različnih zbirk podatkov in evidenc.

Ministrstvo za pravosodje se z vsemi navedenimi ukrepi približuje uresničevanju zastavljenega cilja, ki je odprava sodnih zaostankov do konca leta 2010. Navedeno dokazujejo tudi podatki iz sodne statistike za leto 2005 in prvo polletje 2006, ki kažejo, da se sodni zaostanki zmanjšujejo. Trend zmanjševanja nerešenih zadev se je začel že v letu 2005. Kot je razvidno iz letne statistike 2005 se je število nerešenih zadev ob koncu leta 2005 zmanjšalo za 42.495 ali za 7,5% glede na število nerešenih zadev na začetku leta 2005. V I. polletju 2006 se je število nerešenih zadev zmanjšalo 25.069 zadev ali za 4,8%, kar je glede na dejstvo, da še niso v celoti vpeljani ukrepi v skladu s projektom Lukenda, stimulativen podatek.

Prednostne naloge, ki smo si jih zadali v skladu s projektom Lukenda, in, ki jih bomo uresničevali v prihodnje so tudi zagotavljanje varnosti na sodiščih, učinkovito izvrševanje kazenskih sankcij, informatizacija pravosodja in izobraževanje v pravosodju za različne pravosodne funkcionarje in ostale zaposlene v okviru novoustanovljenega Centra za izobraževanje v pravosodju. V letu 2006 je Center za izobraževanje v pravosodju sodeloval v aktivnostih evropske zveze centrov za izobraževanje v pravosodju ter nadaljeval z

izvajanjem Twinning pogodbe med francoskim in slovenskim ministrstvom za pravosodje na temo "Krepitev Centra za izobraževanje v pravosodju".

Vsa naštetá dejstva ustvarjajo pogoje za nemoteno izvajanje projekta Lukenda in za odpravljanje sodnih zaostankov tako v letu 2007 kot tudi v naslednjih letih. Vabim vas, da pri tem projektu še naprej tvorno sodelujete.

In ker se leto nagiba h kraju, naj vam, vašim sodelavcem in vsem vašim družinam ob tej priložnosti zaželim vesele božične praznike ter zdravja, sreče in zadovoljstva polno leto 2007. Živeli!